

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

30 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ursache Petru,

Judecători – Timofti Vladimir, Toma Nadejda, Nicolaev Ghenadie,
Moraru

Petru,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Ciobanu Sergiu, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 08 august 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2015, în cauza penală privindu-1 pe

Dogot Marin Ion, născut la 30 iulie 1997, originar și domiciliat în sat. Horești, r-ul Ialoveni.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 17.01.2014 -08.08.2014 (prima instanță);
2. 05.09.2014- 20.01.2015 (instanța de apel);
3. 01.04.2015- 30.06.2015 (instanța de recurs ordinar).

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 08 august 2014, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Dogot Marin a fost condamnat:

- în baza art. 186 alin. (5) Cod penal la 3 ani închisoare;
- în baza art. art. 192¹ alin.(2) lit. a) Cod penal la 1 an închisoare.

Potrivit art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani 8 luni închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

Acțiunile civile înaintate de către părțile vătămate Gîngareanu Natalia, Furtună Gheorghe și Curcubet Tatiana, au fost admise în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Dogot Marin la 26 octombrie 2013, între orele 17:30-21:30, prin înțelegere prealabilă cu patru persoane, în privința cărora cauza penală a fost disjunctă în procedură separată, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin forțarea geamului din termopan, au pătruns în casa de locuit situată pe str. Minsk 14, mun. Chișinău ce aparține cet. Cumpănă Silviu, de unde tainic au sustras bunuri în sumă totală de 261 210 lei, prin ce i-au cauzat o daună materială considerabilă.

2.1. Tot el, la 03 noiembrie 2013, între orele 08.00-22.00 , împreună și cu comun acord cu două persoane, în privința cărora cauza penală a fost disjunctă în procedură separată, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane prin deteriorarea geamului, au pătruns în casa nr. 30, amplasată pe str. Imașului, mun. Chișinău, ce aparține cet. Vrabie Iulia, de unde, pe ascuns au sustras bunuri în sumă totală de 11 700 lei, prin ce i-au cauzat o daună materială considerabilă.

2.2. Tot el, în noaptea de 03 noiembrie 2013 spre 04 noiembrie 2013, între orele 22:00-08:00, prin înțelegere prealabilă cu trei persoane, în privința cărora cauza penală a fost disjunctă în procedură separată, avînd scopul răpirii mijlocului de transport fără scop de însușire, folosindu-se de faptul că nu sunt văzuți de nimeni, au răpit automobilul de model „Volkswagen Golf” cu n/î CGH 383 de culoare vișinie, parcat în fața scării nr.2 a blocului de locuit situat pe bd. Dacia 24, mun. Chișinău, ce aparține cet. Arapu Galina Dumitru a.n.1960, deplasîndu-se cu acesta într-o direcție necunoscută, prin ce i-a cauzat părții vătămate o daună materială considerabilă în valoare totală de 30 000 lei.

2.3. Tot el, la 04 noiembrie 2013, între orele 07:30-11:00, prin înțelegere prealabilă cu trei persoane, în privința cărora cauza penală a fost disjunctă în procedură separată, avînd scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin forțarea geamului au pătruns în casa de locuit amplasată în mun. Chișinău, str. Cetatea Chile 44, ce aparține cet. Furtună Gheorghe, de unde, pe ascuns au sustras bunuri în valoare totală de 201 760,20 lei, prin ce i-au cauzat o daună materială considerabilă.

2.4. Tot el, în perioada de timp de la 07 noiembrie 2013, ora 15:00 pînă la 08 noiembrie 2013, ora 07:50, prin înțelegere prealabilă cu patru persoane, în privința cărora cauza penală a fost disjunctă în procedură separată, avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane, au pătruns prin forțarea geamului în apartamentul nr. 19, situat în blocul locativ de pe bd. Dacia 16/2, mun. Chișinău, ce aparține cet. Gîngureanu Natalia, de unde pe ascuns au sustras bunuri în valoare totală de 33 079 lei, prin ce i-au cauzat o daună materială considerabilă.

2.5. Tot el, la 02 decembrie 2013, între orele 15:35-21:50, împreună și de comun acord cu două persoane, în privința cărora cauza penală a fost disjunctă în procedură separată, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, deschizînd geamul balconului, au pătruns în ap. 165, str. Dacia 51/1, mun. Chișinău, ce aparține cet. Rogan Elena, de unde pe ascuns au sustras bunuri în valoare totală de 11 950 lei, prin ce i-au cauzat o daună materială considerabilă.

2.6. Tot el, la 02 ianuarie 2014, între orele 16:30-18:10, prin înțelegere prealabilă cu o persoană, în privința căreia cauza penală a fost disjunctă în procedură separată, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflîndu-se pe str. Gh. Asachi, 63, mun. Chișinău, au pătruns prin geamul apartamentului nr. 1 „a”, în interiorul acestuia, ce aparține cet. Curcubet Tatiana, de unde pe ascuns au sustras bunuri în valoare totală de 10 950 lei, prin ce i-au cauzat o daună materială considerabilă.

2.7. Tot el, în perioada de timp 07 ianuarie 2014-08 ianuarie 2014, prin înțelegere prealabilă cu o persoană, în privința căreia cauza penală a fost disjunctă în procedură separată, avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflînduse pe str. Gh. Asachi 11/2, au pătruns în mod tainic prin geamul apartamentului nr. 1 în interiorul acestuia, ce aparține cet. Bectoraș Gheorghe, de unde pe ascuns au sustras bunuri în valoare totală de 35 800 lei, prin ce i-au cauzat o daună materială considerabilă.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei inculpatului Dogot Marin și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru primă instanță, prin care Dogot Marin Ion, prin aplicarea prevederilor art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, art. 70 alin.(3) Cod penal, să fie condamnat în baza art. 186 alin.(5) Cod penal la 4 ani închisoare, iar în baza art. 192¹ alin.(2) lit. a) Cod penal - la 1 an 6 luni închisoare; în baza art. 84 Cod penal, să-i fie stabilită

pedeapsa definitivă de 5 ani și 6 luni închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar pentru minori. În motivarea apelului acuzarea a invocat că la stabilirea pedepsei inculpatului instanța de fond nu a luat în considerație faptul că ultimul nu a restituit părților vătămate prejudiciul material și moral suportat de aceștia ca rezultat al acțiunilor comise, considerând că corectarea și reeducarea inculpatului Dogot Marin Ion poate fi atinsă numai prin aplicarea în privința acestuia a unei pedepse cu închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar pentru minori.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2015 a fost respins ca nefondat apelul, cu menținerea hotărârii atacate.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, astfel, just a ajuns la concluzia că inculpatul Dogot M. a comis infracțiunile prevăzute de art. 186 alin. (5), 192¹ alin.(2) lit. a) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a enunțat că, reieșind din circumstanțele cazului, că infracțiunile comise de inculpatul Dogot Marin fac parte din categoria celor mai puțin grave și grave, au fost săvârșite de către un minor, instanța de fond rațional a stabilit acestuia, cu aplicarea art. 70 alin.(3) Cod penal și art. 364¹ alin.(8) Cod procedură penală, în baza art. 186 alin.(5) Cod penal pedeapsă - 3 ani închisoare și în baza art. 192¹ alin. (2), lit. a) Cod penal - 1 an închisoare, iar conform art. 84 alin.(1) Cod penal – o pedeapsă definitivă de 3 ani și 8 luni închisoare, fiind dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului pe un termen de probă de trei ani.

5. Decizia instanței de apel și sentința sunt atacate cu recurs ordinar de către procuror, prin care, indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acestora, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care, la stabilirea pedepsei inculpatului Dogot M. pentru infracțiunile comise, să fie exclusă aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, invocând următoarele:

- consideră că, la adoptarea sentinței instanța de judecată n-a individualizat în mod echitabil pedeapsa, ignorând criteriile prevăzute de art.75 Cod penal;

- de asemenea, instanțele de judecată au ignorat faptul că inculpatul Dogot Marin a comis două infracțiuni, care constituie 8 episoade, una dintre acestea făcând parte din categoria celor deosebit de grave, pentru care legea

penală nu permite aplicarea prevederilor art. 90 CP, acest lucru fiind posibil în cazul lui Dogot M. doar datorită vârștii acestuia, cu care instanțele și-au motivat hotărârile;

- instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că inculpatul nu a reparat prejudiciul material cauzat părților vătămăte.

6. Judecând argumentele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră, că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate și să rejudece cauza, cu pronunțarea unei noi hotărâri, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Or, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze parțial, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Conform art. 384 alin. (3), art. 410 alin. (1), art. 414 alin. (1), art. 417 alin. (1) pct. 8), art. 419 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, iar rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

În recursul ordinar declarat se invocă temeiurile prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, care prevăd că o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

După cum rezultă din recurs, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de prima instanță și menținută de instanța de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului în baza art. 186 alin.(5), art. 192¹ alin. (2), lit. a) Cod penal, însă critică hotărârea contestată în partea pedepsei,

nefiind de acord cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea aplicată lui Dogot M. pe un termen de probă de 3 ani.

Reieșind din prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărîre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă.

În speță, atît prima instanță cît și instanța de apel la stabilirea pedepsei au luat în considerație doar vîrstă inculpatului, și faptul că cauza a fost judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, însă nu au ținut cont în măsură cuvenită de scopul pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, de faptul că inculpatul nu a restituit părților vătămate prejudiciul cauzat prin infracțiunile comise, care în total constituie 566449,20 lei, de gradul de pericol social al infracțiunilor comise, care constituie 8 episoade de infracțiuni intenționate, precum și de faptul că una din infracțiunile comise de inculpat face parte din categoria celor grave, care prevede pedeapsa privativă de libertate de la 7 la 12 ani închisoare.

Instanța de recurs consideră, că motivele invocate de procuror în recurs, referitor la individualizarea pedepsei inculpatului, sunt întemeiate, deoarece instanțele de judecată inferioare nu au indicat suficiente motive pentru a aplica prevederile art. 90 Cod penal, în speța dată. Astfel și-a găsit confirmarea temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

Colegiul penal lărgit mai conchide că admiterea recursului ordinar, cu casarea sentinței și a deciziei instanței de apel în partea aplicării art. 90 Cod penal, nu poate fi o agravare a situației inculpatului vis-à-vis de hotărîrile contestate.

Suspendarea condiționată a executării pedepsei este o măsură de politică penală bazată pe încrederea în reeducarea condamnatului pe durata suspendării pedepsei. Instituția suspendării condiționate a executării pedepsei este destinată să ducă la realizarea scopului pedepsei, fără executarea efectivă a acesteia, evitându-se astfel neajunsurile pe care le atrage după sine privațiunea de libertate: îndepărtarea condamnatului de familie și de modul de viață obișnuit, contactul cu infractori care îl pot antrena în continuare pe calea infracțiunii etc.

Principalul efect constă în aceea că executarea pedepsei este suspendată, adică pedeapsa, deși definitiv aplicată, nu este pusă în executare, astfel că instituția suspendării condiționate a pedepsei ține de condițiile de executare a pedepsei închisorii deja stabilite de către instanța de judecată pe toată durata termenului de probă.

Cu alte cuvinte, executarea pedepsei devine condiționată de conduita condamnatului pe această durată, iar suspendarea executării poate fi revocată în caz de nerespectare a condițiilor.

În cadrul instituției suspendării condiționate a pedepsei, instanța după ce realizează individualizarea pedepsei prin determinarea concretă a acesteia pe baza criteriilor generale de individualizare, completează acest rezultat printr-un act de individualizare a executării pedepsei.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei și constă în dispoziția dată de instanța de judecată prin hotărîrea de condamnare de a se suspenda pe o anumită durată de timp executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Din considerentele menționate, Colegiul penal lărgit consideră că excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, în raport cu soluția prevăzută la art. 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, că „judecînd recursul, instanța admite recursul, casează hotărîrea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre, dacă nu se agravează situația condamnatului”, nu poate fi considerată o agravare a situației inculpatului, deoarece nu s-a făcut o altă reîncadrare a faptei în sensul agravării și nici nu

s-a dat o altă individualizare a pedepsei stabilite în același sens, cu atât mai mult, că în speță, una din infracțiunile comise de Dogot M. se atribuie la categoria celor grave și există un prejudiciu material în proporții deosebit de mari nerecuperat.

Prevederea legală de neînrautățire a situației inculpatului, nu poate fi menținută atunci când soluțiile primei instanțe și a instanței de apel sunt atacate cu recurs de către procuror în partea aplicării greșite a art. 90 Cod penal, precum în speța dată. În această situație instanța de recurs, găsind întemeiate motivele recursului, constată neîntemeiată măsura suspendării condiționate a pedepsei, motiv din care o exclude, nefiind astfel considerat că prin această soluție s-a înrautățit situația inculpatului Dogot Marin.

Colegiul lărgit mai menționează, că Dogot Marin, în conformitate cu art.72 alin.(5) Cod penal, ținând cont de faptul că nu a atins vârsta de 18 ani, urmează să execute pedeapsa cu închisoare în penitenciar pentru minori.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, recursul declarat de către procuror urmează a fi admis, casate parțial hotărârile judecătorești a instanțelor inferioare în partea stabilirii pedepsei inculpatului Dogot Marin, cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Ciobanu Sergiu, casează în partea stabilirii pedepsei sentința Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 08 august 2014 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2015, în cauza penală privindu-1 pe **Dogot Marin Ion**, rejudecă cauza, pronunțând următoarea hotărâre.

Dogot Marin Ion se consideră condamnat:

- în baza art. 186 alin. (5) Cod penal la 3 ani închisoare;
- în baza art. 192¹ alin. (2) lit. a) Cod penal la 1 an închisoare.

Potrivit art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, de stabilit pedeapsa definitivă de 3 ani 8 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori.

Termenul de executare a pedepsei lui **Dogot Marin Ion** se va calcula din ziua reținerii.

În rest, se mențin dispozițiile hotărârilor contestate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 23 iulie 2015.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

Moraru Petru